

એસ.વાય.બી.એ. (સેમેસ્ટર-૩)

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

વર્ષ ૨૦૨૧-૨૦૨૨ , ૨૦૨૨ -૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ -૨૦૨૪

CORE COURSE IN GUJARATI -003 A

ભાષા-સાહિત્ય કૌશલ-003 A

કૃતિ : 'પ્રશિષ્ટ નવલિકાઓ ભાગ.-૨' - સં. રઘુવીર ચૌધરી

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતનો ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસો અને

તેની વિશેષતાઓનો પરિચય મેળવી શકે.

એકમ-૧. ગુજરાતનું ભૌગોલિક વૈવિધ્ય (સૌરાષ્ટ્ર, ઉ.ગુજરાત, દ.ગુજ., મધ્ય ગુજ. કચ્છ)

એકમ-૨. સાહિત્યસર્જન પર ભૂગોળની અસરના સંદર્ભમાં સર્જકોનો પરિચય.

(સુન્દરમ્, ઉમાશંકર જોશી, પન્નાલાલ પટેલ, ઇશ્વર પેટલીકર, યુનિલાલ મડિયા)

એકમ-૩. 'પ્રશિષ્ટ નવલિકાઓ ભાગ -૨,' સં. રઘુવીર ચૌધરી

(પસંદગીની નવલિકાઓ ૧૦)

૧. માને ખોળે

૨. માજા વેલાનું મૃત્યુ

૩. ગુજરીની ગોદડી

૪. મારી ચંપાનો વર

૫. સુખદ:ખના સાથી

૬. સાચી ગજિયાણીનું કાપડું

૭. લોહીની સગાઈ

૮. એક મગની બે ફાડ

૯. વાની મારી કોચલ

૧૦. અંત:સોતા

એકમ-૪. અભિવ્યક્તિરીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ

સંદર્ભ : ૧.' પ્રશિષ્ટ નવલિકાઓ ભાગ-૨,' સં. રઘુવીર ચૌધરી, અરુણોદય પ્રકાશન.

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. ટૂંકી વાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકી વાર્તા –સં. જયંત કોઠારી, ગુર્જર ગ્રંથરત્ન
૪. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી – સં. સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૫. ચાર વાર્તાકારો – વિજય શાસ્ત્રી . પાર્શ્વ પ્રકાશન.

અથવા (વિકલ્પ)

પ્રત્યાયન કૌશલ - 03

CORE COURSE IN GUJARATI-003 B

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ કંપની અને બેંક અંગેનો પરિચય મેળવી શકે.

એકમ-૧. ટૂંકા પ્રશ્નો – સમગ્રલક્ષી

એકમ-૨. કંપની સેક્રેટરીનો પત્ર (ડિરેક્ટર, શેરહોલ્ડર , ઈતર પત્રવ્યવહાર)

એકમ-૩. બેન્કનો પત્રવ્યવહાર (આંતરિક અને બાહ્ય પત્રવ્યવહાર)

એકમ-૪. સંવાદ લેખન.

સંદર્ભ : ૧. વાણિજ્ય અને ભાષાવિવેક – પોપ્યુલર પ્રકાશન

૨. પ્રત્યાયન કૌશલ – પોપ્યુલર પ્રકાશન

૩. વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર- દક્ષિણ ગુજરાત પ્રા.પુસ્તક પ્રકાશન.

એસ.વાય બી.એ. સેમેસ્ટર-03

CORE COURSE-005

ગુજરાતી પેપર-૫ મધ્યકાલીન કૃતિ - (પદ્ય વિભાગ) મુખ્ય તથા ગૌણ

કૃતિ- ' પ્રેમપચીસી ' - વિશ્વનાથ જાની

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો પરિચય મેળવે

એકમ-1. સર્જક પરિચય- વિશ્વનાથ જાની

એકમ-2. પદ સ્વરૂપ પરિચય

એકમ-3. ' પ્રેમપચીસી ' - વિશ્વનાથ જાની, કૃતિ પરિચય.

એકમ-4. અભિવ્યક્તિરીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ

સંદર્ભ ; ૧ ' પ્રેમપચીસી ' – વિશ્વનાથ જાની સં. મહેન્દ્ર દવે , ગૂર્જર પ્રકાશન

૨ ' પ્રેમપચીસી ' – વિશ્વનાથ જાની સં. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પ્રકાશન

૩ ' પ્રેમપચીસી ' – વિશ્વનાથ જાની સં. જે. ઓ. શાહ, પોપ્યુલર પ્રકાશન

૪. ' પ્રેમપચીસી ' – વિશ્વનાથ જાની સં. નિરંજના વોરા, પાર્શ્વ પ્રકાશન.

૫. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – સાહિત્ય પરિષદ,અમદાવાદ.

૬.. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – યુનિ.ગ્રંથ નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ.

૭.. મધ્યકાલીન ગુજરાતી કૃતિપરિચય – એમ.આઈ.પટેલ, આદર્શ પ્રકાશન.

CORE COURSE- 006

ગુજરાતી પેપર-૬. અર્વાચીન કૃતિ - ગદ્ય વિભાગ (મુખ્ય તથા ગૌણ)

કૃતિ- ' ગુજરાતી પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ ' - સં. યં.ચી.મહેતા

હેતુ :આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને એકાંકી સ્વરૂપ અને એકાંકીકારનો પરિચય મળશે

એકમ-1. સ્વરૂપ અને લક્ષણો

એકમ-2. યશવન્ત પંડ્યા, ઉમાશંકર જોશી, જયંતિ દલાલ, લાભશંકર ઠાકરનું એકાંકીક્ષેત્રે પ્રદાન.

એકમ-3. ગુજરાતી પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ- સં. યં.ચી.મહેતા. (પસંદગીની કૃતિઓ-10)

૧. માસીને દે ફાંસી
૨. આકળનું મોતી
૩. બારણે ટકોરા
૪. સમ્રાટ શ્રેણીક
૫. સોયનું નાકું
૬. બાથટબમાં માછલી
૭. હુકમ માલિક
૮. ઝેરવું
૯. હું જે કંઈ કહીશ તે સત્ય કહીશ.
૧૦. હું પસલો છું

એકમ-૪. અભિવ્યક્તિરીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ

- સંદર્ભ : ૧. ' ગુજરાતી પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ ' , સં. ચંદ્રવદન મહેતા , આદર્શ પ્રકાશન
૨. એકાંકી અને ગુજરાતી એકાંકીઓ , જયંત કોઠારી , ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન
 ૩. આદર્શ એકાંકીઓ , સં.- સતીશ વ્યાસ , અરુણોદય પ્રકાશન
 ૪. સાહિત્ય સ્વરૂપ શ્રેણી - સુમન શાહ
 ૫. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - સાહિત્ય પરિષદ

CORE COURSE - 007

ગુજરાતી પેપર-૭. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો અભ્યાસ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓને મધ્યકાલીન સાહિત્યનો પરિચય મળશે.

એકમ : ૧. ૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારા પરિબળો

૨. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિશેષતાઓ - મર્યાદાઓ.

એકમ - ૨ . ૧. પ્રાગ -નરસિંહ યુગનું જૈન અને જૈનેતર સાહિત્ય

૨. મધ્યકાલીન લોકસાહિત્ય

એકમ- ૩ સર્જક પરિચય , ૧. નરસિંહ,

૨. મીરાં ,

૩. ભાલણ

એકમ: ૪ સ્વરૂપ પરિચય , ૧. રાસ - રાસો

૨. ફાગુ

૩. પ્રબંધ

- સંદર્ભ : ૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - યુનિ. ગ્રંથ નિ.બોર્ડ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - સાહિત્ય પરિષદ
૩. ગુજરાતી સાહિત્ય : મધ્યકાલીન - અનંતરાય રાવળ
૪. નરસિંહ મહેતા એક અધ્યયન - કે. કા. શાસ્ત્રી

એસ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૪

વર્ષ ૨૦૨૧-૨૦૨૨ , ૨૦૨૨ -૨૦૨૩ , ૨૦૨૩ -૨૦૨૪

CORE COURSE IN GUJARATI - 004 A

ભાષા-સાહિત્ય કૌશલ-00૪ A

કૃતિ : ' હુતાશન ' - ધીરુબહેન પટેલ.

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતનો ભવ્ય સાંસ્કૃતિક વારસો અને તેની વિશેષતાઓનો પરિચય મેળવી શકે.

- એકમ-1. ગુજરાતના લોકઉત્સવો (ધાર્મિક મેળાઓ, સામાજિક ઉત્સવો)
એકમ-2. ધીરુબેન પટેલનો સર્જક તરીકે પરિચય.
એકમ-3. ' હુતાશન ' - ધીરુબહેન પટેલ, કૃતિ પરિચય
એકમ-4. અભિવ્યક્તિરીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ
સંદર્ભ : ૧. ' હુતાશન ' - ધીરુબહેન પટેલ, ગૂર્જર પ્રકાશન

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. ધીરુબહેન પટેલનું સાહિત્ય - નિરંજના જોશી
૪. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

અથવા (વિકલ્પ)

પ્રત્યાયન કૌશલ -૦૪

CORE COURSE IN GUJARATI -004 B

એકમ : ૧. ટૂંકા પ્રશ્નો – સમગ્રલક્ષી

એકમ : ૨. વીમા અંગેનો પત્રવ્યવહાર (જીવન વીમો ,આગ વીમો ,દરિયાઈ વીમો)

એકમ : ૩. પ્રવચન (સામાજિક , રાજકીય, આર્થિક , શૈક્ષણિક)

એકમ : ૪. સંક્ષેપ લેખન ,સમાનાર્થી શબ્દો, વિરોધી શબ્દો.

સંદર્ભ : ૧. વાણિજ્ય અને ભાષાવિવેક – પોપ્ચુલર પ્રકાશન

૨. પ્રત્યાયન કૌશલ – પોપ્ચુલર પ્રકાશન

૩. વાણિજ્ય પત્રવ્યવહાર- દક્ષિણ ગુજરાત પ્રા.પુસ્તક પ્રકાશન.

૪. સાહિત્યાયન- બાબુ દાવલપુરા , પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

૫. અરજી અને લેખન કૌશલ – પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.

એસ.વાય.બી.એ. સેમેસ્ટર-૪

CORE COURSE - 008

ગુજરાતી પેપર-૮ અર્વાચીન કૃતિ -પદ્ય વિભાગ (મુખ્ય તથા ગૌણ)

કૃતિ : ' વગડાનો શ્વાસ ' - સં. સુરેશ દલાલ

હેતુ :આ પ્રશ્નપત્રનાં અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ અર્વાચીન ગુજરાતી કવિતાનો પરિચય મેળવી શકે

એકમ-1. જયંત પાઠક: સર્જક વ્યક્તિત્વ

એકમ-2. સોનેટ સ્વરૂપ અને લક્ષણો

એકમ-3. 'વગડાનો શ્વાસ' સં. સુરેશ દલાલ. (પસંદગીના કાવ્યો)

૧. ઉનાળાનો દિવસ

૨. ગ્રીષ્મ

૩. મને થતું

૪. આવ્યો છું તો..

૫. વતનમાં

૬. સ્મૃતિ

૭. રેવા તટે મધ્યાહન - સંધ્યા

૮. વૃક્ષો

૯. આદિમતાની એક અનુભૂતિ

૧૦. વર્ષો પછી વતનમાં..

૧૧. વતનથી વિદાય થતાં

૧૨. રીંસ

૧૩. શમણાં

૧૪. થોડો વગડાનો શ્વાસ

૧૫. સાંભરે...

૧૬. ક્યાં છે...?

૧૭. એકવારનું ઘર

૧૮. જીવી ગયો હોત

૧૯. માણસ

૨૦. કવિતા ન કરવા વિશે કવિતા

એકમ-4. અભિવ્યક્તિ રીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ

- સંદર્ભ : ૧. 'વગડાનો શ્વાસ' , સં . સુરેશ દલાલ , નવભારત સાહિત્ય મંદિર
૨. જયંત પાઠકના કાવ્યો , સં. ઉશનસ , આદર્શ પ્રકાશન
૩. જયંત પાઠક સાહિત્યકાર શ્રેણી , દક્ષા વ્યાસ
૪. જયંત પાઠક વ્યક્તિત્વ અને વાંગ્મય - દિનેશ પંડ્યા
૫. જયંત પાઠક સર્જક અને વિવેચક , ઋજુતા ગાંધી , સી.એચ.ગાંધી

CORE COURSE - 009

ગુજરાતી પેપર - ૯ અર્વાચીન કૃતિ : ગદ્ય (મુખ્ય તથા ગૌણ)

કૃતિ : 'વળામણાં' - પન્નાલાલ પટેલ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ નવલકથા સ્વરૂપ અને કૃતિનો પરિચય પ્રાપ્ત કરે .

પેપર-૯. ગદ્ય કૃતિ

એકમ-૧. પન્નાલાલ પટેલ: સર્જક પરિચય.

એકમ-૨. નવલકથા સ્વરૂપ પરિચય

એકમ-૩. 'વળામણાં' - પન્નાલાલ પટેલ. કૃતિ પરિચય.

એકમ-૪. અભિવ્યક્તિરીતિ અને પૂર્વાપર સંદર્ભ

સંદર્ભ : ૧. ' વળામણાં ' - પન્નાલાલ પટેલ., સંજીવની પ્રકાશન

૨. પન્નાલાલ પટેલ - પ્રમોદકુમાર પટેલ ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન

૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - સાહિત્ય પરિષદ

૪. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી , યુનિ. ગ્રંથ નિ.બોર્ડ, અમદાવાદ

૫. શબ્દલોકના યાત્રીઓ : ૧.- રમણલાલ જોશી , આર. આર.શેઠ , અમદાવાદ

૬. પન્નાલાલનું પ્રદાન - રઘુવીર ચૌધરી , રમેશ દવે.

CORE COURSE - 10

ગુજરાતી પેપર-૧૦ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

હેતુ : આ પ્રશ્નપત્રના અભ્યાસથી વિદ્યાર્થીઓ મધ્યકાલીન સ્વરૂપ અને સર્જકનો પરિચય મેળવે.

પ્રશ્નપત્ર-10. મધ્યકાલીન સાહિત્યનો ઇતિહાસ

એકમ : ૧. મુખ્ય સર્જકો (૧) અખો (૨) શામળ

એકમ : ૨. મુખ્ય સર્જકો (૧) પ્રેમાનંદ (૨) દયારામ

એકમ- ૩. સાહિત્ય સ્વરૂપ -આખ્યાન , ગરબો -ગરબી , પદ્યવાર્તા ,

એકમ - ૪. ૧, સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના કવિઓ .

૨, મધ્યકાલીન ગોણ સ્ત્રી કવિઓ,

૩ .ભવાઈ .

સંદર્ભ : સંદર્ભ : ૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - યુનિ. ગ્રંથ નિ.બોર્ડ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - સાહિત્ય પરિષદ

૩. ગુજરાતી સાહિત્ય : મધ્યકાલીન - અનંતરાય રાવળ

૪. નરસિંહ મહેતા એક અધ્યયન - કે. કા. શાસ્ત્રી

સેમેસ્ટર -3

એસ.વાય.બી.એ. IDS

(વર્ષ - ૨૦૨૧-૨૨, ૨૦૨૨-૨૩, ૨૦૨૩-૨૪)

(A) સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

યથાવત

(B) ભાષાવિજ્ઞાનની ભૂમિકા

યથાવત

(C) સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર સાહિત્યનો પ્રભાવ

એકમ-1. સમાજ અને સંસ્કૃતિની વ્યાખ્યા

એકમ-2. સમાજ અને સંસ્કૃતિના મૂલ્યો અને સંસ્થાઓ

એકમ-3. ' આવૃત્ત ' - લે. જયંત ગાડીત

એકમ-4. 1. સાહિત્યમાં અભિજાત વર્ગ,

2. સાહિત્યમાં લોકસમાજ

3. સાહિત્યમાં મધ્યમવર્ગ

૪. બાળકોનું સાહિત્ય

સંદર્ભ : ૧. 'આવૃત્ત ' - જયંત ગાડીત , અરુણોદય પ્રકાશન.

૨. સાહિત્ય અને સમાજ - વિદ્યુત જોશી , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૩. પ્રતીતિ - પ્રમોદકુમાર પટેલ

૪. સાહિત્ય : માનસશાસ્ત્ર , સમાજશાસ્ત્ર અને ઇતિહાસ સંદર્ભે , ડૉ. નરેશ શુક્લ

૫. તદભવ : હસિત હ. બૂચ , બાલગોવિંદ પ્રકાશન

૬. જયંત ગાડીતનું કથાસાહિત્ય - ભરત મહેતા

એસ.વાય. બી.એ. સેમિસ્ટર-4. IDS

(એ) સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો

(યથાવત)

(બી) ભાષાવિજ્ઞાનની ભૂમિકા

(યથાવત)

(સી) સમાજ અને સંસ્કૃતિ પર સાહિત્યનો પ્રભાવ

એકમ-1. લોકસંસ્કૃતિની વિભાવના અને લોક સાહિત્યમાં વ્યક્ત થતી માનવસંવેદના

એકમ-2. સાહિત્ય અને દલિત ચેતના, સાહિત્ય અને નારી ચેતના

એકમ-3. ‘ અગનઝાળ ’ - હરીશ મંગલમ

એકમ-4. (1) સાહિત્ય અને ફિલ્મ

(2) સાહિત્યમાં પત્રકારત્વ

(3) સાહિત્ય અને પુરસ્કાર

(4) સાહિત્ય અને પ્રકાશન સંસ્થાઓ.

સંદર્ભ : ૧. ‘ અગનઝાળ ’ : હરીશ મંગલમ, દલિત સાહિત્ય અકાદમી

૨. સાહિત્ય અને સમાજ – વિદ્યુત જોશી , પાર્શ્વ પ્રકાશન

૩. આધુનિકોત્તર સાહિત્ય – સુધા પંડ્યા

૪. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ – સં. કુમારપાળ દેસાઈ

૫. શતરૂપા – શરીફા વીજળીવાળા

૬. હયાતી – તંત્રી , હરીશ મંગલમ , સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૦ ,દલિત સાહિત્ય અકાદમી

૭. હરીશ મંગલમ : સર્જક અને વિવેચક સં. પશ્ચિમ પરમાર, દલિત સાહિત્ય અકાદમી